

Avrasya Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi

Dergi Web sayfası: <http://dergipark.gov.tr/ader>

ISSN 2651 - 5067

ÇOKANLAMLILIK VE ÇOKANLAMLILIK BAĞLAMINDA AÇ- EYLEMİ

POLYSEMY AND 'OPEN' VERB IN THE CONTEXT OF POLYSEMY

Ceren SELVİ*

* Arş. Gör. Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri
Fakültesi, ceren.ybu@gmail.com, Orcid: 0000 0002 7606 4292

Referans: Selvi, C. (2020). Çokanlamlılık ve Çokanlamlılık Bağlamında Aç- Eylemi. *Avrasya Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 39-49.

Gönderilme Tarihi: 20.10.2020

Kabul Tarihi : 23.12.2020

Özet: Çokanlamlılık, Türkçe Sözlük'te "Bir kelimenin birçok anlam bildirme niteliği" olarak tanımlanmaktadır. Dilbilim alanında ise, bir gösterge yani sözcüğün birbiri ile ilişkili birden fazla anlama sahip olması şeklinde ele alınmaktadır. Çok anlamlılığın üzerinde durulması gereken temel noktası, bağlam içerisinde belirlenen bir anlama sahip olmasıdır. Bu çalışmanın temel noktası da bağlamdır.

Çalışmada öncelikle açmak eyleminin tespiti için seçilen eserlerin ilk baskıları üzerinde bir tarama yapılmıştır. Bu eserler 1910 yılından itibaren her on yıllık dilimler içerisinde seçilmiştir. Eserler içerisinde yer alan açmak eylemlerini tespit etmek için {-An} sıfat-fiil eki kullanılmıştır. Çünkü {-An}sıfat-fiil eki, eylemlerin kullanım sıklıklarının belirlenmesinde açık ve net sonuçlar vermektedir ve ayrıca {-An}sıfat-fiil eki aynı zamanda kelime grupları ve yan cümlecik oluşturma yapısına sahiptir.

Seçilen 11 edebî eser içerisinde *açmak* eylemi toplamda 23 cümlede karşımıza çıkmıştır. Tespit edilen bu 23 cümle içerisinde, kullanılan eylemler bağlam açısından ele alındığında içlerinden 5 cümlede yeni anlam belirlenmiştir.

Çalışmanın temel amacı, bağlam açısından tespit edilen yeni anlamların dile kazandırılması ve dilde kullanılan ve var olan bu yeni anlamların sözlüklere girmesini sağlamaktır.

Anahtar Kelimeler: Çokanlamlılık, Bağlam, Eylem

Abstract: Polysemy is defined in the Turkish Dictionary as "the quality of a word to convey many meanings". In the field of linguistics, it is considered as an indicator, that is, the word having more than one related meanings. The main point of polymorphism is that it has a meaning determined within the context. The main point of this study is context.

In the study, firstly, a scan was made on the first editions of the works selected for the determination of the verb of opening. These works have been selected from every decade since 1910. The adjective-verb suffix {-An} was used to identify the verb of opening in the works. Because {-An} adjective-verb suffix gives clear and net results in determining the frequency of use of verbs, and also {-An} adjective-verb suffix also has a structure of word groups and clause forming.

The verb of opening within 11 selected literary works appeared in 23 sentences in total. When the verbs used in these 23 sentences are considered in terms of context, a new meaning was determined in 5 sentences among them.

The main purpose of the study is to bring new meanings determined in terms of context to the language and to enter these new meanings used and existing in the language into dictionaries.

Keywords: Polysemy, Context, Verb.

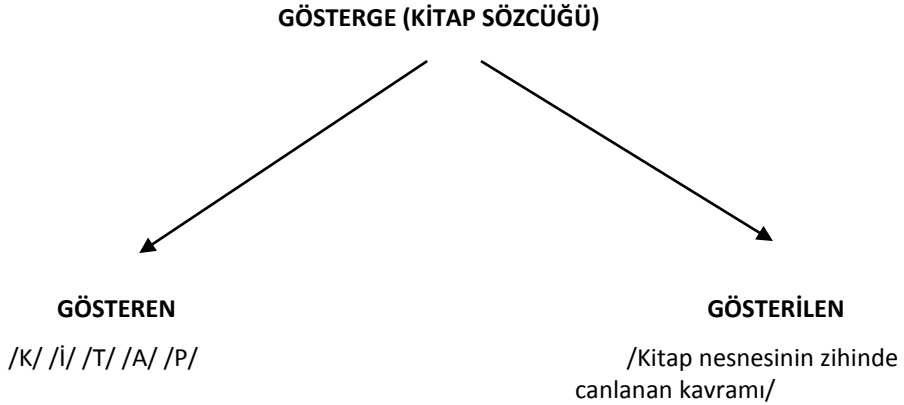
1. Giriş

Dil adı verilen kavram, sonu olmayan bir evrendir ve kendi içerisinde çok geniş bir kavram alanına sahiptir. Bunun bir sonucu olarak da dil üzerine yapılan çalışmalar çok geniş bir temel üzerine yerleşmektedir.

Dilin anlam ile olan ilişkisi oldukça önemlidir. Çünkü dil, bireyin dış dünyayı anlama ve anlamlandırma penceresidir. Bu yönüyle dil, insanın yaşama nedenini oluşturan özgün bir alandır. Bunun bir sonucu olarak anlambilim çalışmaları, dilin öz yapısıyla ve aslı işlevleriyle en fazla ilişkili olan çalışmalardır.

Sözcüklerin yapı ve anlam ilişkileri insanın var olduğu tarihlerden bu yana üzerinde çalışılmış ve bireyin merak alanını içerisine almıştır. Anlam, dilbilim alanı içerisinde Saussure tarafından temelleri atılan göstergebilim ile iç içedir. Göstergebilim dil dışı ve dil içi göstergeleri ele alan bilim dalıdır. Dil içi göstergeler incelenirken sözcükler birer gösterge olarak kabul edilir. Göstergebilim, her bir göstergenin sahip olduğu anlam alanı ve biçimsel alanı inceler. Göstergebilimde sözcük *gösterge*dir, sözcüğü oluşturan sesler *gösterendir*, sözcüğün sahip olduğu anlam alanı *gösterilendir* ve sözcüğün dış dünyada karşılık bulduğu nesne ise *gönderge*dir. Bunu şöyle bir örnek ile açıklamak mümkündür:

Kitap sözcüğünü göstergebilimsel bakış açısı ile incelediğimiz zaman;

Şekil1 : Kitap sözcüğünün göstergebilimsel şeması

Kitap sözcüğünü oluşturan sesleri art arda söylediğimiz veya duyduğumuz zaman oluşan sözcük, göstergenin **gösteren** yönünü, bu sözcüğü duyduğumuz zaman anlam verdiğimiz (zihnimizde canlanan kavram) ise göstergenin **gösterilen** yönünü meydana getirir. Gösteren ve gösterilenin bir araya gelmesi ile de **gösterge (sözcük)** oluşur. Göstergenin dış dünyada karşılığı olan nesne ise **gönderge** terimi ile karşılanmaktadır. Saussure tarafından temelleri atılan Yapısal Dilbilim tarafından dil içi gösterge sistemi bu şekilde özetlenebilir.

Genel tanımı ile gösterge dizgelerini inceleyen bilim dalına göstergebilim adı verilir. Vardar'ın tanımına göre; "Genel olarak başka bir şeyin yerini alabilecek özelliğe sahip kendi dışında bir şey gösteren her tür nesne, varlık ya da olgu; dilsel bir gösterenle bir gösterilenin birleşmesinden ortaya çıkan birimdir. Dil bir göstergeler dizgesidir" (Vardar, 2002: 106).

"Göstergebilim daha geniş ve daha yalınlaştırılmış bir anlatımla, insanın, içinde yaşadığı dünyayı anlamasını sağlayacak bir model geliştirir. Çevresini anlamaya çalışan herkes zaten bir ölçüde bir "gösterge avcısı"dır. Daha fazla bir çabayla bu anlama süreci yöntemli bir biçime dönüştürülebilir. Bu yöntemi sağlayacak olan da göstergebilimdir." (Rifat, 2014: 23).

Göstergebilimin üzerinde durduğu çözümlenme sonucunda göstergenin/sözcüğün anlamı üzerinde de çözümlenmeler önem kazanmıştır. Göstergenin anlam yönünü oluşturan gösterilen terimi dış dünyada var olan soyut ya da somut bir nesnenin/kavramın kazandığı anlam üzerinde durur. Göstergenin anlamını çözümlenebilmek için anlambilim alanında önemli çalışmalar yapılmaktadır. Bu noktada anlamın ne olduğunu anlamak önemlidir.

Anlam kavramı, disiplinler arası bir kapsama sahiptir. Bunun temel sebebi insanın var oluşunu anlamlandırma çabasıdır. Bu çaba insanın meydana getirdiği eserlere de yansımıştır. Terim ve dil bilgisi sözlüklerinde anlam ile ilgili olarak; "Dil biriminin iletildiği düşünce; göstergenin temsil ettiği kavram; toplumsal uzlaşımlara dayalı, dil ve

düşüncenin yorumlanış biçimi; dil, duygu ve düşüncelerin bağlama uygun kavranılması; tasarım; düşünce; içerik; göstergelerin diğer göstergeler ile bağlantılı olarak zihinde oluşturduğu kavramlardan her biri” tanımları yapılmıştır (İmer-Kocaman-Özsoy, 2013: 26; Rifat, 2013: 5; Karaağaç, 2013: 115; Bayar, 2006: 36; Çotuksöken, 2012: 23; Vardar, 2002: 18; Korkmaz, 2017: 71).

Bir sözcüğün anlamının meydana gelmesi için temelde anlamlandırma gereklidir. Anlamlandırma ise “bağlam”a bağlıdır. Bağlam, sözcüğün cümle ve metin içerisinde kullanılabilen doğru anlamının seçilmesini sağlar. Sözcüklerin sahip oldukları birden fazla anlam içerisinden hangisinin kullanılacağı bağlam sayesinde seçilir. Berke Vardar bağlam ile ilgili şunları söyler:

“Yalın bir örnek ele alarak diyebiliriz ki kırmızı sözcüğünün değerleri, bunun da sonucu olarak kullanımları dilde turuncu, pembe, erguvan vb. terimlerin bulunmasına bağlıdır. Bu türlü terimler yoksa kan, ay, mandalina ayrımsız kırmızı sayılır. Sözcüğün değerlerini belirleyen, dilin durumudur. Bu değerler de söylemde bir kullanım alanı belirleyen bağıntı olanaklarından başka bir şey değildir.”(Vardar, 2002: 34).

Anlamın en temel ögesi bağlamdır. Bağlam olmadan anlamın ne olduğu tespit edilemez. Bir sözcüğün değer kazanabilmesi tümcedeki diğer sözcüklere göre mümkündür. Bağlam, anlamın temel kaynağıdır. Bir göstergenin, anlam bütünlüğü içerisinde ele alınmasını ve anlamlandırılmasını sağlar.

Ünlü düşünür Wittgenstein, *Philosophical Investigations* adlı tanınmış yapıtında ‘sözcüğün anlamı, onun dil içindeki kullanımınıdır.’ der (Çetin-Yiğit-Karlı, 201: 1369). Burada anlamla ilgili önemli bir nokta üzerinde durularak, anlamın kullanıma bağlı olduğu belirtilmektedir. Gerçekten hiçbir sözcük sözlükte iletişim amacıyla kullanılmaz. Sözcükler sözlükte belirgin olmayan temel, yan anlamlarıyla bulunur. Anlam, kullanımda belirginleşir (Çetin-Yiğit-Karlı, 201: 1369).

“Giraud’a göre sözcüklerin anlamları yoktur, kullanımları vardır. Konuşma ve söylem sırasında bize iletilen biçimiyle anlam, sözcüğün aynı bağlamdaki diğer sözcüklerle kurduğu ilişkilere bağlıdır. Bu görüş Saussure’ün değer kavramının, göstergenin dildeki diğer biçimlerle kurduğu ilişkinin bir sonucudur.” (Vardar, 2002: 34).

Bağlamın temeli çok anlamlı göstergelere dayanmaktadır. Bağlamdan söz edebilmek için göstergenin birden fazla anlama sahip olması gerekmektedir. Bir göstergenin çok anlamlı sayılabilmesi için de tek bir gösterene bağlı birden fazla gösterilene ihtiyaç vardır. Buradaki önemli nokta ise bu gösterilenler arasında anlam birleşimleri bulunmalıdır. Çalışmamızda ele aldığımız *aç-* eyleminin Türkçe Sözlük’te 27 anlamı bulunmaktadır. Bu madde başı gösterge çok anlamlı bir sözcüktür.

Doğan Aksan’ın çokanlamlılık ile ilgili verdiği tanım oldukça önemlidir. “Çokanlamlılıkta gösterge temel anlamını yitirmeden yan anlamlar kazanmaktadır. Zaman içinde bunlar unutulabildiği gibi yeni yan anlamlarla daha da zenginleşebilmektedir .” (Aksan, 2016: 90).

Zeynep Korkmaz, *Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü*’nde “çok anlamlı” maddesini “Bir kelimenin temel anlamı yanında, temel anlamı ile ilgili yeni kavramları da karşılar

durumda olması niteliği” (Korkmaz, 2017: 106) olarak tanımlar. Aynı eserin, “çok anlamlılık” maddesinde “Bir kelimedede temel anlamla bağlantılı birden çok anlamın bulunması; bir kelimenin anlam gelişmesi yoluyla, asıl anlamı ile olan ilişkisini kaybetmeden yeni anlamlar kazanması.” (Korkmaz, 2017: 107) tanımı verilmiştir.

İNCELEME

Aç- Eylemi

Aç- eylemi, Türk dilinin en eski kullanıma sahip eylemlerinden birisidir ve aynı zamanda günümüz Türkçesinde de sıklıkla kullanılan eylemlerdendir. *Türkçe Sözlük 'te yer alan anlamları şu şekildedir:*

1. –i Bir şeyi kapalı durumdan açık duruma getirmek
2. –i Engeli kaldırmak
3. –i Sarılmış, katlanmış, örtülmüş veya iliklenmiş olan şeyleri bu durumdan kurtarmak
4. –i Bir şeyi, bir yeri oyarak veya kazarak çukur, delik oluşturmak
5. –i Tıkalı bir şeyi bu durumdan kurtarmak
6. –i Alanını genişletmek
7. –i Birbirinden uzaklaştırmak
8. –i Yarmak
9. –i Düğümü veya dolaşmış bir şeyi bu durumdan kurtarmak
10. –i Bir toplantıyı, etkinliği başlatmak
11. –i Bir kuruluşu, bir iş yerini işler duruma getirmek
12. –i Bir aygıtı, bir düzeneği çalıştırmak
13. –i Alışverişi başlatmak
14. –i Rengin koyuluğunu azaltmak
15. –i Yakışmak, güzel göstermek
16. –i Ferahlık vermek
17. –i Beğenmek
18. –i Bir konu ile ilgili konuşmak
19. –i Avunmak veya danışmak üzere söylemek, içini dökmek
20. –i Satranç, poker vb. oyunları başlatmak
21. nesnesiz Yapmak, düzenlemek
22. nesnesiz Ayırmak, tahsis etmek
23. –i Görünür duruma getirmek
24. nesnesiz Bulutların dağılmasıyla gökyüzü aydınlanmak
25. nesnesiz, mecaz Geçit sağlamak
26. –i, mecaz Sıkılganlığını, utangaçlığını gidermek
27. –i, eskimiş Savaşla almak, fethetmek

Türkçe Sözlük'te yer alan anlamlarda da görüldüğü üzere, **aç-** eylemi Türkçenin çokanlamlılığa sahip eylemlerinden bir tanesidir. Bir eylemin yalın hâliyle bunca farklı anlamda kullanımının tespit edilmiş olması, Türkçede eylemlerin yalın olarak veya diğer sözcüklerle bir araya gelerek geçici ya da öznel de olsa yeni bağlam anlamlarına son derece açık olduğunu göstermektedir. TDK Türkçe Sözlük'te yer almayan ve

bağlamda ortaya çıkan yeni anlam ve kullanımlar, ilgili eserde geçtiği cümle içerisinde verilmiş ve kendi bağlamı içerisinde değerlendirilmiştir.

Yeni ve Farklı Anlamlar

1. *Karakulak zadelerin mükellef konağında gözlerini dünyaya açan Numan Şerif Bey, bütün ömrü boyunca hesapsız bir refah içinde yaşamış, elli beş yaşlarında, gerçekten bir erkek güzeliydi.*

(OK-CEM, 38)

Aç- eylemi, Orhan Kemal'in Cemile adlı eserinde, **gözlerini dünyaya aç-** şeklinde kullanılmıştır. TDK Türkçe Sözlük'te yer alan anlamlar içerisinde böyle bir anlam veya anlam çaları yer almamaktadır. Bu cümlede bağlama uygun olarak "**Doğmak, dünyaya gelmek**" anlamı karşımıza çıkmaktadır. Burada bir deyim anlamı karşımıza çıkmıştır ve tespit edilen bu yeni anlam ile **aç-** eyleminin yeni bir bağlamı karşımıza çıkmaktadır.

2. *"Delikanlı başlarına bunca belayı açan o uğursuz kara paraya lanet etti."*

(İOA-PKA, 89)

Aç- eylemi, İhsan Oktay Anar'ın Puslu Kıtalar Atlası adlı eserinde, **bela aç-** şeklinde kullanılmıştır. TDK Türkçe Sözlük'te yer alan anlamlar içerisinde böyle bir anlam veya anlam çaları yer almamaktadır. Bu cümlede bağlama uygun olarak "**Sıkıntı çıkarmak, sorun yaratmak**" anlamı karşımıza çıkmaktadır. Tespit edilen bu yeni anlam ile **aç-** eyleminin yeni bir bağlamı karşımıza çıkmaktadır.

3. *"... anlaşmadan sonra hakkında çıkartılan dedikodulardan yorulup bıkmış olan Baltacı Mehmet Paşa'ydı ve payitahta dönerken o yıllarda sık sık başkaldırarak yönetime gailleler açan Arap ve Kürt beylerinin tenkili için Karadeniz'i doğudan dolaşarak yolunu uzatmak zorunda kalmış, görevini yerine getirmiş her sorumluluk..."*

(İP-BÖİA, 288)

Aç- eylemi, İskender Pala'nın Bâbil'de Ölüm İstanbul'da Aşk adlı eserinde, **gailleler aç-** şeklinde kullanılmıştır. Türkçe Sözlük'te yer alan anlamlar içerisinde bu cümlede geçen anlam vb. bir karşılık yer almamaktadır. Bu cümlede bağlama uygun olarak "**Sıkıntı çıkarmak, sorun yaratmak**" anlamı karşımıza çıkmaktadır. Tespit edilen bu yeni anlam ile **aç-** eyleminin yeni bir bağlamı burada tespit edilmiştir.

4. *"-Ne oldu, diye kendi kendine soruyor, gözümü açan açana..."*

(RHK-SK, 112)

Aç- eylemi, Refik Halit Karay'ın Sonuncu Kadeh adlı eserinde, **gözümü aç-** şeklinde kullanılmıştır. TDK Türkçe Sözlük'te yer alan anlamlar içerisinde böyle bir anlam veya anlam çaları yer almamaktadır. Bu cümlede bağlama uygun olarak "**Fark edilmeyi**

sağlamak, uyarılmak, anlaşılmayı kolaylaştırmak” anlamı karşımıza çıkmaktadır. Tespit edilen bu yeni anlam ile **aç-** eyleminin yeni bir bağlamı karşımıza çıkmaktadır.

5. “-Doğrusu şu: Başına bu **derdi açan** Şehriban değildi; seksüel bir gençlik krizi geçiriyordun, ...”

(RHK-SK, 138)

Aç- eylemi, Refik Halid Karay’ın Sonuncu Kadeh adlı eserinde, **dert aç-** şeklinde kullanılmıştır. TDK Türkçe Sözlük’te yer alan anlamlar içerisinde böyle bir anlam veya anlam çaları yer almamaktadır. Bu cümlede bağlama uygun olarak **“Fark edilmeyi sağlamak, uyarılmak, anlaşılmayı kolaylaştırmak”** anlamı karşımıza çıkmaktadır. Tespit edilen bu yeni anlam ile **aç-** eyleminin yeni bir bağlamı karşımıza çıkmaktadır.

Değerlendirme ve Sonuç

Bu çalışmanın genel amacına uygun olarak verilerin elde edildiği kaynak eserlerde **aç-** eylemi –*An sıfat-fiil eki* alan kullanımlarıyla tespit edilmiş ve her bir kullanım anlamı tek tek değerlendirilmiştir. TDK Türkçe Sözlük’te yer alan anlamıyla kullanılan cümleler elenmiştir. TDK Türkçe Sözlük’te yer almadığı düşünülen ve bağlama uygun olarak ortaya çıkan yeni anlamlar veya anlam çaları değerlendirilmiştir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda **aç-** eyleminin Türkçe Sözlük’teki anlamlarına katkı sayılabilecek yeni, özgün ve farklı beş bağlam anlamı tespit edilmiştir.

Taradığımız eserlerde **aç-** eylemi 23 cümlede karşımıza çıkmıştır. Bu cümlelerden 18’i sözlükte yer almaktadır. Diğer 5 cümle içerisinde de bağlama dayalı olarak yeni anlamlar tespit edilmiştir. Bu çalışma sonucunda Türkçe’de çokanlamlılık vb. anlam olaylarının çokluğu görülmüştür. Bir sözcüğün birden fazla gösterilen ile karşılanması hem dilde ekonomi yasası ile hem de anlam zenginliği ile ifade edilebilir. Türkçe de alt anlam, üst anlam, çok anlam vb. anlam olaylarını sıklıkla karşımıza çıkaran bir dildir.

Taranan Eser Listesi ve Kısaltmalar

OK-CEM: Orhan Kemal, *Cemile*, 1961; **HNZ-BS:** Halide Nusret Zorlutuna, *Beyaz Selvi*, 1945; **HRG-KYABİ:** Hüseyin Rahmi Gürpınar, *Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç*, 1958; **PS-SK:** Peyami Safa, *Sözde Kızlar*, 1938; **MŞE-AK:** Memduh Şevket Esendal, *Ayaşlı ve Kiracıları*, 1934; **RHK-SK:** Refik Halid Karay, *Sonuncu Kadeh*, 1965; **YK-ÇE:** Yaşar Kemal, *Çakırcalı Efe*, 1972; **LT-BKÇM:** Latife Tekin, *Berci Kristin Çöp Masalları*, 1984; **İOA-PKA:** İhsan Oktay Anar, *Puslu Kıtalar Atlası*, 2015; **İP-BÖİA:** İskender Pala, *Bâbil’de Ölüm İstanbul’da Aşk*, 2016; **YK-SOG:** Yekta Kopan, *Sakın Oraya Gitme*, 2016.

Kaynakça

- Aksan, D. (2016). *Anlambilim*. Ankara: Bilgi Yayınevi
- Bayar, N. (2006). *Açıklamalı Yeni Kelimeler Sözlüğü*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Çetin, M., Yiğit, M., Karlı, E. (2011). Dilde Anlam ve Bağlam (s. 1368-1372). *1st International Conference on Foreign Language Teaching and Applied Linguistics*, May 5-7 2011, Sarajevo.
- Çotuksöken, Y. (2012). *Türkçe Dil ve Edebiyat Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Papatya Yayıncılık Eğitim.
- İmer, K., Kocaman, A., Özsoy, S. (2013). *Dilbilim Sözlüğü*. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi
- Karaağaç, G. (2013). *Dil Bilimi Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Karaağaç, G. (Eylül 2013). *Anlam*. İstanbul: Kesit Yayınları.
- Korkmaz, Z. (2017). *Dil Bilgisi Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Rifat, M. (2014). *XX. Yüzyılda Dilbilim ve Göstergibilim Kuramları-1, Tarihçe ve Eleştirel Düşünceler*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Rifat, M. (2014). *XX. Yüzyılda Dilbilim ve Göstergibilim Kuramları-2. Temel Metinler*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Rifat, M. (2014). *Göstergibilimin ABC'si*. İstanbul: Say Yayınları.
- Rifat, M. (2013). *Açıklamalı Göstergibilim Sözlüğü*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Vardar, B. (2002). *Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Multilingual.

Extended Abstract

Polysemy is defined in the Turkish Dictionary as "the attribute of expressing many meanings of a word". In the field of linguistics, it is considered as an indicator, that is, the word having more than one related meanings. The main point of polymorphism is that it has a meaning determined in context. The main point of this study is context.

In the study, firstly, a scan was made on the first editions of the works selected for the determination of the verb of opening. These works have been selected from every decade since 1910. The adjective-verb suffix {-An} was used to identify the verb of opening in the works. Because {-An} adjective-verb suffix gives clear results in determining the frequency of usage of verbs, and also {-An} adjective-verb suffix also has the structure of word groups and clause forming.

The verb of opening it among 11 selected literary works appeared in 23 sentences in total. Among the actions used in the context in 23 sentences, new meanings that are not in the Turkish Dictionary were determined in 5 sentences.

The main purpose of the study is to reveal the differences in meaning that exist in the language but may change according to the context in which it is used, and to reveal new meanings that are not included in the dictionary although they are used in the language.

The concept called language is an endless universe and has a wide range of concepts within itself. As a result of this, studies on language are placed on a very broad basis.

The relationship of language with meaning is very important. Because language is an individual's window to understand and make sense of the outside world. In this respect, language is a unique field that constitutes the reason for human life. As a result of this, semantics studies are the studies most related to the essence and essential functions of the language.

The structure and meaning relationships of words have taken into the curiosity field of the individual, which has been studied since the history of human existence. What the meaning is intertwined with the semiotics founded by Saussure in the field of linguistics. Semiotics is the science that deals with non-linguistic and intra-linguistic signs. When examining intra-linguistic signs, words are indicators. Examines the meaning and formal area of each sign. In semiotics, the word is the sign, the sounds that make up the word are the signifier, the meaning field that the word has is the signified, and the object that the word finds correspondence in the external world is the referent. It is possible to explain this with an example as follows:

If we examine the word book with a semiotic perspective, we can see that the sounds that make up the word book constitute the direction of the word sign that is formed when we say or hear it repeatedly, and the concept sign that we make sense when we hear this word, that is, the concept sign that comes to life in our minds. With the combination of the signifier and the signified, the sign, the word, is formed. The object that corresponds to the sign in the outside world is covered by the term referent. The

intra-linguistic sign system can be summarized in this way by Structural Linguistics, founded by Saussure.

With its general definition, it is the science that examines the sign systems. According to Vardar's definition; "In general, any object, entity or phenomenon that indicates something other than itself, capable of replacing something else; It is the unit that emerges from the combination of a linguistic signifier and a signifier. Language is a system of signs "(Vardar, 2002: 106).

"Semiotics develops a model that will enable people to understand the world in which they live, with a broader and simpler expression. Anyone who tries to understand his environment is already to some extent an "indicator hunter". With more effort, this understanding process can be transformed into a methodical form. It is semiotics that will provide this method. " (Rifat, 2014: 23).

As a result of the analysis emphasized by the semiotics, analyzes on the meaning of the indicator / word have gained importance. The term shown, which forms the meaning aspect of the sign, emphasizes the meaning gained by an abstract or concrete object / concept existing in the external world. Important studies are carried out in the field of semantics in order to analyze the meaning of the indicator. At this point it is important to understand what the meaning is.

The concept of meaning has an interdisciplinary scope. The main reason for this is the effort to make sense of human existence. This effort is also reflected in the works created by man.

In order for the meaning of a word to occur, meaning is essential. Signification depends on "context". Context allows choosing the correct meaning of the word that can be used in the sentence and text. Which of the more than one meanings words have to use is chosen by the context.

The most fundamental element of meaning is context. Without context, it cannot be determined what the meaning is. It is possible for a word to gain value according to other words in the sentence. Context is the main source of meaning. It enables an indicator to be handled and given meaning within the integrity of its meaning.

"According to Giraud, words do not have meanings, they have uses. The meaning, as it is conveyed to us during speech and discourse, depends on the relationships the word establishes with other words in the same context. This view is a result of Saussure's concept of value, the relationship of the sign with other forms of language. " (Vardar, 2002: 34).

The context is based on poly-meaning indicators. To be able to speak of context, the indicator must have more than one meaning. In order for an indicator to be regarded as polygonal, more than one signifier is needed based on a single sign. The important point here is that there should be combinations of meaning between these shown. The hunger-verb we discussed in our study has 27 meanings in the Turkish Dictionary. This headline indicator is a very meaningful word.

"Sign in multiplicity gains connotations without losing its basic meaning. Over time, these can be forgotten and become even richer with new connotations. " (Aksan, 2016: 90).

Zeynep Korkmaz gives the definition of "The basic meaning of a word, as well as the quality of meeting new concepts related to its basic meaning" (Korkmaz, 2017: 106) in its very meaningful article in the Dictionary of Grammar Terms. In the same work, in the polymorphism item, "Finding more than one meanings related to the basic meaning in a word; a word gains new meanings through the development of its meaning without losing its relationship with its original meaning. " (Korkmaz, 2017: 107) gave its definition.

In line with the general purpose of this study, in the reference works given at the beginning of the study, the opening-verb-An adjective-verb suffix was determined by using the field and each usage meaning was evaluated individually. The sentences used literally in the TDK Turkish Dictionary have been eliminated. New meanings or meaning players that were not considered to be included in the TDK Turkish Dictionary and emerged in accordance with the context were evaluated. As a result of the evaluations made, five new, original and different context meanings that can be considered as a contribution to the meanings of the opening-verb in the Turkish Dictionary were determined. These meanings are as follows: "Being born, born; To cause trouble, to create problems; To be noticed, to be warned, to facilitate understanding "

In the works we searched, the opening-verb appeared in 23 sentences. 18 of these sentences are in the dictionary. In the other 5 sentences, new meanings were determined based on context. With this study, it is aimed to present new and original meaning areas to Turkish vocabulary and to draw attention to the very meaningful and contextual structure of Turkish.